

tro & mission

inspiration | nærvær | holdning

De små steder: Nexø

LM Nexø er en gammel kreds med cirka 50 medlemmer i kredsen, der har møde søndag eftermiddag. Deltagerne kan deles i tre lige store grupper: børn og unge, pensionister og mennesker i den arbejdsdygtige alder.

Missionshuset er fra 1880, og mure og vinduer er de samme. Men ellers tilpasser de rammerne til tiden. De sidste fem år har der været holdt frimenighedsgudstjeneste et par gange om måneden, og den årlige kredslejr holdes sammen med LM i Svaneke.

Der er både LMU, juniorklub og børneklub, og her har flere af børnene flygtningebaggrund. Hvert år i august kommer LM Kids' bil Boblen på besøg.

Vil dele ud af sine ideer

Ny betweenkonsulent i Østdanmark er selv frivillig i en børnekirke og kender derfor ledernes behov

AF KAJA LAUTERBACH

47-årige Katrine Houler har nemt ved at få ideer, og dem glæder hun sig til at dele ud af til lederne i LM Between juniorklub og teenklub i Østdanmark.

Undervisning, inspiration og opmuntring af ledere bliver nemlig en af hendes opgaver, når hun begynder som ny junior-/teenkonsulent den 15. august.

"Jeg har ikke undervist ledere før, men i og med at jeg selv er frivillig leder, har jeg syn for, hvad det vil sige, og hvad der er brug for."

Gave og opgave
Forkyndelse for børnene og de unge fylder også rigtig meget i opgaven, som Katrine Houler overtager efter Maria Legarth. Det er hun allerede engageret i som frivillig leder i børnekirken i

Hillerød Frimenighed.

"Det er her, jeg har fået smag og syn for, hvor vigtig en opgave det er at give evangeliet videre til børn. Det er både en gave og opgave," siger hun.

Som junior-/teenkonsulent bliver hendes målgruppe lidt ældre børn end i børnekirken. Hun glæder sig til de nye udfordringer, det giver, og vil rigtig gerne i dialog med børnene og de unge.

"Men jeg er lidt spændt på, om de er generte eller nemme at snakke med," siger hun og tilføjer, at hun ikke er uden erfaring med aldersgruppen, da hun selv har to børn på ti og 12 år.

I februar var Katrine Houler på en konference i Norge om konceptet Awana. Deres tænkning er, at oplæring af børn er lige så vigtig som oplæring af voksne i menigheden, og det vil hun gerne være med til at fremme.

PRIVATFOTO

USA vil øge global indsats for religionsfrihed

Rapport om international religionsfrihed får Trump-regeringen til at afsætte flere resurser på området

Xinjiang-provinsen i Kina er et af de steder, hvor religionsfriheden krænktes.

AF BIRGER REUSS SCHMIDT

USA vil fremover afsætte flere resurser til at bekæmpe religionsundertrykkelse og antisemitisme i verden.

Det fremgår af det amerikanske udenrigsministeriums årlige rapport om de internationale vilkår for religionsfrihed, som netop er blevet offentliggjort. Ifølge rapporten er det et udtryk for, at forsvaret for religionsfriheden er blandt den amerikanske regerings vigtigste prioriteringer på menneskerettighedsområdet.

"Ideen om trosfrihedens

ukrænkelighed binder amerikanerne sammen. Det er derfor, Trump-regeringen har promoveret religionsfrihed i vores udenrigspolitiske dagsorden som aldrig før", siger udenrigsminister Mike Pompeo ifølge *Kristeligt Dagblad*.

Religionsfrihed har siden 1998 haft en selvstændig og central plads i amerikansk udenrigspolitik. Det skete gennem vedtagelsen af den såkaldte internationale religionsfrihedslov, som blev fulgt op med oprettelsen af et særligt kontor i udenrigsministeriet og en ambassadrpost med fokus på

området.

Den nye rapport, der dækker året 2018 og omhandler ikke mindre end 199 lande og territorier, viser, at trosfriheden er udfordret mange steder rundt om i verden.

Særligt bekymrende
I Kina undertrykkes kristne, muslimer og andre religiøse grupper. Alene i Xinjiang-provinsen har myndighederne i løbet af de seneste to år tilbageholdt mere end to millioner muslimer og udsat dem for tortur på grund af deres religion og etnicitet.

Rapporten udpeger også Saudi-Arabien som en af de

største krænkere af religionsfriheden og kalder forholdene i landet for "særligt bekymrende".

Men mens USA har underlagt Kina økonomiske sanktioner som en direkte konsekvens af landets krænkelse af religionsfriheden, er det ikke tilfældet for Saudi-Arabien, som er en vigtig allieret for USA i Mellemøsten.

Alt er dog ikke negativt i rapporten, som også fortæller om fremskridt i nogle lande. Det gælder for eksempel Usbekistan og Pakistan, som udviser større tolerance over for religiøse mindretal end tidligere.

LS ►► Der drives meget mission i Danmark, som er spændende at følge

LS-NYT ►

Landsstyremødet (LS) den 21.-22. juni. Ved generalsekretær Søren Skovgaard Sørensen

Evaluering og opsamling fra Rådsmøde

Deltagernes evaluering af Rådsmødet den 25. maj i Odense viser en overvejende stor tilfredshed med arrangementet. Der var dog også nogle få kritiske røster om både form og indhold. Ved at bruge den nye form med fokus på gruppesamtaler fik LS mange skriftlige råd fra grupperne. Således var der flere, der kom til "orde", frem for færre råd fra enkeltpersoner via den velkendte plenum-debat.

Under nådegavetemaet efterspurgte flere nogle tydelige afklaringer af begreberne, så vi ikke sammenblander hyrde- og lærernådegaven med evangelist- og profetnådegaven. Mange kom med gode praktiske forslag. LS nedsætter et udvalg, som skal arbejde med afklaring af begreberne, forståelsen og anvendelse af profet- og evangelistnådegaven. Fra LS handler det ikke isoleret om kvinders talegaver i NT, men om nådegavernes udfoldelse i forhold til både kvinder og mænd.

LMBU og medvandring: Der sker noget rundt omkring lokalt i forhold til medvandring, men mange voksne er stadigvæk tilbageholdende. LS glæder sig over muligheden for at

få medvandring i gang for eksempel via oprettelsen af flere DNA-grupper (medvandrings-grupper).

Hvorfor forlader nogle LM?

LS har haft et ønske om at undersøge, hvorfor nogle har valgt LM fra. Derfor havde nogle på forhånd haft dialog med personer, som har forladt LM. Begrundelserne er mange, og de ligner ikke hinanden. For nogle handler det om fællesskab og forkyndelsesstil. Nogle har ønsket mere fri lovsang, andre en fast forkynder, en tredje "ikke så meget plejer". Det kan også være spørgsmålet om tjenestedeling eller ønsket om en anden kirkelig profil. Det kan også handle om "tilfældig" udvikling i en familie med flytning, personlige og sociale forhold med mere. Flere har oplevet, at kristenlivet og efterfølgelsen har fået mere "krop" et andet sted end i LM.

Vi kommer ikke uden om, at det ofte har handlet mere om kultur end teologi, som lå bag et flyt. Og mange kristne går ikke længere så meget op i, hvad det hedder. Mere om der er et godt – og måske mere homogent – fællesskab.

Projektansættelser i Danmark

LS fik opfølgning på de mange korttidsansættelser i LM. Der drives meget mission, som er spændende at følge. *Peter Leif Mostrup-Hansen* (og Birger Reuss Schmidt) arbejder målrettet videre med projekt Discipel 24-7. En halvårsrapport til

BorgFonden er udarbejdet og viser fremdrift i projektet og kommende opgaver. *Søren Eriksens* arbejde tager til i omfang, og Søren arbejder på, hvordan han skal prioritere sit fokus. Han er kommet godt i gang med en Grønlandercafé ved Arken i Esbjerg samt flere kontakter gennem caféen Kilden i Herning.

Hanne Thorlund Eriksen opbygger netværk og relationer i det diakonale arbejde i Aarhus. Hun arbejder systematisk videre på at hjælpe ensomme og socialt udsatte gennem kontakter til plejehjemsbeboere, besøgstjeneste med mere. *Anna Lisbeth Sonne* og *Claus Kristensen* fortæller begge begejstret om de nye kristnes smittende tro og evangeliserende tjeneste. Flere af de nye kristne har været på Al Massira-kursus og håber, at de kan bruge det videre, hvor de kommer (for eksempel Kærshovedgård og ved bibelcaféen i Bording). Claus har blandt andet brugt tid på Kirkernes sociale arbejde (i Græsted) og på oversættelse af Al Massira.

International Mission

- Christian Lund Pedersen ansættes som ny missionskonsulent på LM's sekretariat
- LS lægger op til en fremtidig placering af Julie og Emil Solgaard i Cuzco, Peru.
- Danske Maiken Hadberg er ansat i to år som missionær i Norsk Luthersk Misjonssamband til at undervise Julianna og Silas Olofsons børn i Mongoliet. Maiken bliver tilknyttet LM som missionær.

Cambodja-missionærer forlænger deres ansættelse

Andrea og Brian Christensen med børnene Johannes og Lisa har siden 7. maj været på orlov i Danmark efter deres første fire år i Cambodja. Under hjemmeopholdet har Andrea været til lægelig opfølgning på grund af de føleforstyrrelser, hun fik et par måneder før hjemreisen. Hun har det bedre, men føleforstyrrelserne er ikke helt forsvundet.

Den 31. juli rejser familien tilbage til missionærtjenesten i Cambodja. Andrea fortsætter i studenterarbejdet i Phnom Penh, mens Brian går ind i en undervisningsopgave på et ret nyt gymnasium, der hedder E2Stem. Brian vil dog fortsætte med musikundervisning på Phnom Penh Bible School en dag om ugen.

Bent Olsen

Vikar bliver fastansat som missionskonsulent

Christian Lund Pedersen, der er barselsvikar for missionskonsulent Kristine Ballantyne, er blevet fastansat. I princippet erstatter han Reidar Puggaard Poulsen, som fratræder med udgangen af august, men i praksis bliver opgaverne i missionskonsulentteamet fordelt lidt anderledes fremover. Vi glæder os over ansættelsen af Christian, som med blandt andet en fortid som missionær i Etiopien i ti år har rigtig gode forudsætninger for at varetage opgaven.

Carsten Skovgaard-Holm

ESSENS ►

Vis, hvem du tror på

AF HENRIK BJÆRRE JAKOBSEN
MEDLEM AF LANDSSTYRELSEN
HENRIKBJAERREJAKOBSEN@GMAIL.COM

På enhver arbejdsplads er der en herre. Chef eller leder er måske mere brugte betegnelser for denne stilling. En sådan stilling er nødvendigt for styre tingene på arbejdspladsen. Chefen i firmaet sætter dagsordenen for, hvilke ting der skal gøres, og hvordan de skal udføres under hans ledelse. Kommer der en ny eller fremmed ind i firmaet, vil han blive underlagt de

regler og dagsordener, som chefen har bestemt.

I et kristent hjem har vi nogle værdier, som Gud ønsker, vi skal følge – og som han ved vil blive til gode og velsignelser for hjemmet. For eksempel vil Gud, at mand og kone skal forblive sammen til døden dem skil-ler, hvis de er gift. Det vil være det bedste for mand og kone og eventuelle børn.

Et andet eksempel kunne være, at sex hører ægteskab til. Hvis ens børn så en dag kommer hjem med en kæreste, og de ønsker at sove sammen, men ikke er gift, ja da bør husets herre (forældrene) sige, at i vores hjem sover vi først sammen, efter man er gift.

I vores hjem beder/synger vi til bords i forbindelse med frokosten og aftensmaden.

Det gør vi dels på grund af tradition og opdragelse fra vores egne hjem, men også i høj grad fordi vi ønsker at sige tak for Guds velsignelse, som står på bordet.

Men hvordan agerer vi så, når der kommer fremmede i huset?

I forbindelse med mit arbejde sker det en gang imellem, at personer får tilbudt frokost, hvis de alligevel er her. Det kan være i forbindelse med arbejde i stalden eller et møde.

Det har været svært for mig at holde fast i bordbønnen, når vi sad klar ved bordet, selvom det var husets regel. Det har anfægtet mig, hvorfor ikke-kristne pludselig skulle lave om på husets værdier. Hvorfor er jeg bange for at vise, hvem jeg tror på?

I foråret havde jeg den

sædvanlige regnskabsgen-nemgang med banken. De kom klokken 12.30 lige fra en anden kunde, så jeg havde spurgt, om de ville have et stykke rugbrød med inden vores møde. Det takkede de pænt ja til.

Formiddagen inden, medens jeg gik og arbejdede, bad jeg til Gud om, at han måtte give mig frimodighed til at bede bordbøn. Gud hørte min bøn, og inden vi begyndte at spise, sagde jeg, at her i huset plejer vi at bede til bords. Den var de selvfølgelig helt med på, og medens vi spiste, fik jeg lov at fortælle, hvorfor vi gjorde det, og at vi så Gud som den, der giver os det hele, mad, tøj, arbejde og resultater.

Sådan fik to mænd fra Nordea et ord fra Gud en helt almindelig tirsdag.

tro & mission

Udgiver

Luthersk Mission
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
T 48 20 76 60
E dlm@dlm.dk
W www.dlm.dk
Ekspedition: Man-fre 10-15 (onsdag dog 11.15-15)

Tryk Skive Folkeblad

Oplag 3.600.
ISSN 1601-975X
Tro & Mission (online)
ISSN 2446-4147

Kode til netudgave

i193 for 3. kvartal 2019
v192 for 2. kvartal 2019

Bibelicitater

er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

Redaktion

T 48 20 76 80
E tm@dlm.dk
Birger Reuss-Schmidt, ansv. red.
E brs@dlm.dk
Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Karin Borup Ravnborg, journalist
Ole Solgaard, journalist
Idee og artikelforslag modtages gerne.
Avisens indhold er ikke nødvendigvis udtryk for LM's ledelses holdninger.

Abonnement

Danmark: 425 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 200 kr. pr. år.
Udlandet (herunder Færøerne og Grønland): 525 kr. pr. år.
Netabonnement: 200 kr. pr. år (unge under 30 år: 110 kr. pr. år)
Alle beløb + 40 kr. i gebyr, hvis man ikke er tilmeldt betalingservice.
Abonnementet løber, til det bliver opsagt.
Ved adresseændring bedes oplyst både gammel og ny adresse.

Annoncer

Annoncer til næste nummer skal være redaktionen i hænde senest tirsdag den 6. august 2019.
Grundpris: Kr. 10,10 pr. spalte-milimeter
Småannoncer kun for private: 130 kroner for de første 25 ord (inkl. overskrift).
Derefter 6,50 kroner pr. ord.
Max. 50 ord i alt.

Støt LM

Gaver til missionsarbejdet sendes til konto 2230 - 0726496390 eller via MobilePay 66288.
Se også dlm.dk/stoet.

SØREN ERIKSEN ►► Det er vigtigt for mig at kunne samle grønlænderne om et kristent budskab gennem vidnesbyrd og sang, for at Guds Ånd derigennem kan arbejde med dem

Evangelist blandt grønlændere i Danmark

Søren Eriksen skaber kontakter gennem opsøgende arbejde og praktisk hjælp – og inviterer til et kristent fællesskab

AF KAJA LAUTERBACH

Hver fjortende dag bliver kreativlokalene i værestedet Arken i Esbjerg omdannet til Café Inuit. Her mødes grønlændere om eftermiddagen til bankospil, kaffe og kage, grønlandske sange og salmer og andagt.

Evangelist i LM Søren Eriksen oprettede den i april måned, og allerede første gang mødte 15 op. Af dem kendte han kun halvdelen i forvejen.

Også i Herning samler han grønlændere til grønlandske sange og salmer og andagt. Det sker i en nyopstartet bibelstudiegruppe, hvor der kom seks grønlændere og en schweizer foruden ham selv den første gang, de mødtes.

"Det har været vigtigt for mig at kunne samle grønlænderne omkring et kristent budskab gennem vidnesbyrd og sang, for at Guds Ånd derigennem kan arbejde med dem," siger han.

Han oplever, at grønlænderne sætter meget stor pris på at mødes i et fællesskab, hvor de kan synge deres egne sange sammen.

"Mange sidder med tårer i øjnene. Salmerne fra folkekirken deroppe betyder rigtig meget for dem – selv om de ikke har noget med kirken her i Danmark at gøre," siger han.

Stor åbenhed

Grønland og grønlænderne har altid fyldt meget i 56-årige Søren Eriksens liv.

"I mit barndomshjem bad vi ofte for missionær Anne Juhls arbejde i Grønland, og da jeg var blevet student, rejste jeg op og arbejdede i Grønland i to år. Dels i Nuuk og dels i Qaqortoq (Julianehåb) hvor jeg blandt andet hjalp til i det arbejde, Anne Juul stod i," fortæller han.

I 2015-2018 var han ansat af Sømandsmissionen som evangelist ud fra sømandshjemmet i Nuuk, og siden 1. januar har han været ansat i en 50 procent-stilling af Luthersk Mission som evangelist blandt grønlændere i Vestjylland.

Hver fjortende dag omdannes lokaler i værestedet Arken i Esbjerg til Café Inuit, hvor en flok grønlændere samles.

Både i Grønland og i Danmark, hvor der bor over 16.000 grønlændere, oplever han stor åbenhed for evangeliet blandt grønlænderne.

►► Desværre bliver der drevet meget lidt mission blandt grønlænderne i Danmark. Der er stort set kun socialt arbejde blandt grønlændere, så jeg sidder nok lidt med følelsen af, at hvis ikke vi gør noget, ville der ikke være nogen, der tænkte på dem med henblik på mission

Søren Eriksen

"Men desværre bliver der drevet meget lidt mission blandt dem. I Grønland gør Pinsekirken en del, men i Danmark er der stort set kun socialt arbejde blandt grønlændere, så jeg sidder nok lidt med følelsen af, at hvis ikke vi gør noget, ville der ikke være nogen, der tænkte på dem med henblik på mission," siger han.

"De er jo på en eller anden måde uden for LM's integrationsarbejde, da de hører med til rigsfællesskabet."

Knytte kontakter

Søren Eriksen arbejder to dage om ugen ud fra Arken i Esbjerg og en dag ud fra Café Kilden i Herning.

"Det er vigtigt for mig at være en del af Arken og Café Kilden, så deres brugere også kender mig," siger han og tilføjer, at det også er godt for ham personligt at opleve fællesskabet med medarbejderne der.

Da han begyndte, kendte han ikke nogen grønlændere hverken i Esbjerg eller Herning. Derfor gik han i gang med at opsøge de steder, grønlænderne er, for

at knytte kontakter og gøre det klart for dem, at de kan bruge ham.

"Jeg har for eksempel besøgt varmestuer, sociale væresteder, grønlandsforeningen og aktivitetscentret 'Oqumut' i Esbjerg og fortalt om, hvem jeg er, og hvad de kan bruge mig til," siger han.

Når han går forbi en grønlænder på gaden, henvender han sig også altid og forsøger at skabe kontakt. På den måde har han også fået kontakt med flere grønlændere i Skjern, hvor han selv bor."

"Jeg henvender mig altid til dem på grønlandsk, selv om jeg kun kan sproget til husbehov. Men det viser, at jeg gerne vil dem, og at vi er på samme banehalvdel," siger han.

Ud over det opsøgende arbejde og bønnevandringer fylder sygebesøg på hospitalet med andagt, hjemmebesøg og hjælp med praktiske gøremål også i Søren Eriksens hverdag med grønlænderne.

"Det er vigtigt, at de ikke ser mig som en, der som det første skal prædike og

Det er vigtigt for Søren Eriksen at prioritere det evangeliserende arbejde, så flere får mulighed for at møde Jesus.

som lærer på en specialef-terskole i Sdr. Bork, og her kommer det tit bag på ham, hvor mange elever der spørger ind til hans tro både i timerne, og når han er på vagt onsdag aften.

"Jeg oplever ofte, jeg får lov til at vandre i gerninger, som Kristus har lagt til rette for mig at vandre i," siger han.

I det hele taget er det vigtigt for Søren Eriksen at prioritere det evangeliserende arbejde, så flere får mulighed for at møde Jesus. Han forklarer det ud fra et spørgsmål fra en grønlandsk kvinde, som han og hans kone havde med i LM-Kirken i Skjern for nogle søndage siden.

"Efter gudstjenesten spurgte hun: 'Hvorfor er der ingen, der har fortalt mig om den kirke før nu?' – underforstået, at hun gerne ville være kommet tidligere og have været en del af fællesskabet, hvis hun havde vidst om kirken," siger han.

"Det har fået mig til at tænke videre: Hvad nu, hvis jeg havde mødt hende på den anden side af døden, og hun havde spurgt: Hvorfor gjorde I ikke mere for at fortælle mig om Jesus, så jeg kunne blive frelst? I kendte jo til virkeligheden på den anden side af døden og vidste, hvordan man kunne få det evige liv."

►► Jeg henvender mig altid til de grønlændere, jeg møder, på grønlandsk, selv om jeg kun kan sproget til husbehov. Men det viser, at jeg gerne vil dem, og at vi er på samme banehalvdel

Søren Eriksen

forkynde for dem, men en, der vil dem som mennesker," understreger han.

"Så må det vise sig, om det kan blive til mere."

Heltids-evangelist

Det er ikke kun blandt grønlændere, Søren Eriksen er evangelist.

Ved siden af sin ansættelse i LM arbejder han

ANDERS BÆKGAARD ►► Man lægger sig selv under et stort pres om hele tiden at blive bedre, når man cykler. På et tidspunkt fyldte det for meget for mig

Ung, kristen og cykelakrobat

Tidligere LMU-formand har droppet drømmen om en sportskarriere, for at sporten ikke skal tage Guds plads i livet

AF OLE SOLGAARD

Cykling har været en stor del af 20-årige Anders Bækgaards hverdag i flere år. I foråret blev han udlært cykelmekaniker. Derudover har han siden 2013 kørt trialcykel, hvor man udfører tricks på cykel, og har i den sammenhæng fået flere gode placeringer ved DM.

Cykeltricks på gaden
I begyndelsen kørte han mest konkurrencetrial, som er en slags balancekørsel hen over paller, træstammer og andre forhindringer. Det foregår ofte i en skov eller i en hal. De sidste tre år har han dog satset mest på Street Trial, som handler om at lave cykeltricks i gadebilledet, hvor man med sin cykel på imponerende vis forcerer skilte, sten, gelænder med videre med begge fødder på pedalerne.

Som ung og kristen har der både været muligheder og udfordringer for ham i

Anders Bækgaard fra Ølstrup har kørt trialcykel siden 2013. Her er han på en træningstur i Tyskland.

PRIVATFOTO

cykelmiljøet. Han har ofte båret et kors i halskæden, fordi han har ønsket at pege på Jesus over for de andre. Men i praksis har det også været svært, erkender han.

Gud eller mig selv først?
Anders Bækgaard, der i en periode har været formand for Skjern-Tarm LMU, har tidligere drømt om at skulle leve af at cykle. Men i løbet af det sidste halve år har han fået mindre lyst til at følge den drøm. Så nu overvejer han, hvad han skal lave

fremover.

Han vil gerne fortsat have det sjovt med sin cykelsport, men har ikke længere lyst til at leve af den. Det hænger sammen med, at han har fået rigeligt med skader og

har en del smerter i fødderne. Og så gør han sig også en nogle kritiske overvejelser om, hvorvidt den livsvej vil være i konflikt med hans kristne tro.

"Jeg har ikke lyst til at ud-

stille mit liv på Instagram og filme alt, hvad jeg laver. Hvis man skal leve af Street Trial, handler det jo om at imponere folk og blive lagt mærke til. Det handler om at vinde ære til sig selv, men

jeg vil jo egentlig gerne ære Gud."

"Man lægger sig selv under et stort pres om hele tiden at blive bedre, når man cykler, for ellers bliver andre bare bedre. På et tidspunkt fyldte det meget for mig. Men jeg ønsker ikke at tilsidesætte troen og Guds vilje med mit liv," fortæller Anders Bækgaard.

Gud vil det bedste
Han er spændt på, hvad fremtiden bringer. Foreløbig bor han hos sine forældre i Ølstrup mellem Videbæk og Ringkøbing, og til september rejser han til Israel for at være elev i tre måneder på Ordet & Israels Discipelskole.

"Jeg beder om, at Guds vilje må blive min vilje, så jeg spørger ham, hvad han vil med mig fremover. Jeg er overbevist om, at han vil det bedste for mig. Jeg vil bygge mit liv på Jesus, og jeg ønsker at ære ham og være til gavn for andre mennesker med mit liv."

Kirke når ud til lokalbefolkningen

Nogle få fra menigheden deltog i et kursus i diakoni i Mara. Det fik betydning for hele landsbyen

AF HANNE AGERBO
MISSIONÆR I TANZANIA

Vi er på bustur med delta-gerne fra en konference om diakoni og er på vej ud til en lille landsby langt ude på landet i Mara i det nordlige Tanzania. Vores rejsefæller kommer fra Tanzania, Kenya, Etiopien, Burundi, Rwanda, Cameroun, Congo, Danmark og Norge. Ligesom vi danskere kan blive overvældet af naturskønne områder og "højder" i Danmark, alt efter hvor i landet vi kommer fra, blev vores venner fra Dar es Salaam overvældet over den storslåede natur i deres eget land.

Landsbyen hedder Kwikuba, og kirken i byen er bygget på en stor klippesten i et område, hvor naturen er skabt med bjerge, klipper og

kæmpesten, så man skulle tro, at en meget kreativ kunstner har fået lov til at boltre sig med lægge sten på sten uden at tage hensyn til balance og tyngdekraft.

Fælles velfærd og tillid
Menigheden var engang en meget fattig menighed. De havde deres gudstjenester i et lejet lokale i landsbyen, de havde ikke det store engagement i menighedsarbejdet, og deres sociale og materielle velfærd var lille. Men der kom til ske en kæmpe forandring for dette lille samfund.

Efter at nogle få personer havde deltaget i et diakonalt undervisningsprogram og derefter delte dette med resten af landsbyen, er de nu et veludviklet og glad samfund, som både forstår at forvalte det menneskelige og det

åndeligt behov. Landsbyen og menighedens udvikling har endda vakt interesse fra nogle offentlige instanser, som bad dem om at dele ud af deres erfaringer, så de kunne gøre brug af det til nogle offentlige projekter.

Det tankevækkende ved dette diakonale undervisningsprojekt er, at det udviklede sig til et samarbejde mellem menighed og samfund, hvilket betød at både kristne, ikke troende, muslimer og andre trosretninger i samfundet nu arbejder sammen i landsbyen omkring projekter, som bidrager til alles velfærd, tryghed og tillid.

Enhed på tværs
Samlingsstedet for vores ekskursion var i kirken med soklen på klippen, og alle førnævnte parter var samlet under samme tag, hvor de

FOTO: HANNE AGERBO

Kirken i Kwikuba i Nordtanzania er bygget, så den har fundament på en solid klippesten.

fik mulighed for at fortælle, hvilken indvirkning undervisningsprogrammet havde fået i deres liv. Det har medført, at mennesker er kommet til tro på Jesus i denne proces, og familien er ikke bare nogle

enkeltpersoner, men er blevet en enhed som hjælper, støtter og opmuntrer hinanden på tværs af alder, køn og rollefordelinger.

Vi ved ikke, om kirkens navn i Kwikuba er Kirken på

Klippen, men den er bygget på en solid klippesten, og den blev et vidnesbyrd om, hvor de har deres fundament. De bygger og udvikler i troen på Jesus, og de giver ham æren for det.

MARIANNE DAUGAARD ►► Jeg vil rigtig gerne kunne bidrage med at yde god hjælp til LM's udsendte. At de føler, der bliver taget godt hånd om dem

Missionærernes praktiske hotline

LM's nye HR-medarbejder har selv prøvet at bo og arbejde i udlandet. Det er en god erfaring at have, når hun arbejder med ansættelsesforhold og regler for udsendte

AF KARIN BORUP RAVNBORG

Hvordan er nu lige de danske skatteregler, når man bor i udlandet? Hvad med udgifter til skolegang? Hvilken hjælp er der, hvis man bliver syg?

Det er nogle af de mange spørgsmål, man kan blive stillet, når man som Marianne Daugaard arbejder i en organisation med mange udsendte medarbejdere. Siden 1. marts har hun været ansat på Luthersk Missionssekretariat i Hillerød som HR-medarbejder. Her går en stor del af hendes tid med refusioner, personalehåndbog, kontrakter og løn til LM's ansatte.

Desuden skal hun også sætte sig ind i de udstationsregler, der gælder for LM's omkring 30 udsendte missionærer.

Udstationeret i Egypten og Sydafrika

Den 52-årige HR-medarbejder er uddannet korrespondent og har arbejdet som chefsekretær og HR-medarbejder i udviklingsorganisationen CARE i 16 år. Før det var hun udstationeret med sin familie for et firma, først i Egypten i to år og derefter i Sydafrika. Det har givet hende erfaring med at bo og arbejde i udlandet, som gør, at hun let kan sætte sig ind i, hvordan LM's missionærer

"Det betyder meget, at LM's sekretariat er en kristen arbejdsplads. Der er en tryk omgangstone, og det er en kæmpe styrke," siger HR-medarbejder Marianne Daugaard.

har det, og hvilke praktiske udfordringer og problemstillinger, de kan stå over for i hverdagen.

"Der er så mange spørgsmål, man skal tage stilling til, når man er udsendt til udlandet, og det kan være meget overvældende – det har jeg selv oplevet på egen krop, da vi var udsendt. Jeg vil rigtig gerne kunne bidrage med at yde god hjælp til LM's udsendte. At de føler, der bliver taget godt hånd om dem, for eksempel i forbindelse med sygdom eller lignende," siger hun.

Selv om HR-arbejdet i LM på mange måder minder om det arbejde, hun har haft før, er det nyt for hende at være i en organisation med så mange udsendte medarbejdere, så der er nok at sætte sig ind i. Derfor er hun glad for at kunne samarbejde med missionskonsulenterne, fortæller hun.

"Det er dem, der i mange

udarbejde LM's politikker på området, inden hun efter nytår flyttede med sin familie til USA. Hun har dog her i foråret stadig arbejdet for LM på langdistance, og det har været en god erfaring at trække på, fortæller Marianne Daugaard.

"Heldigvis har vi kunnet fordele nogle af arbejdsopgaverne mellem os i teamet, og det gør, at mange ting ligger på flere forskellige hænder. Så er det ikke så sårbart, hvis en medarbejder ikke lige er der," siger hun.

Glæder sig til at møde flere i LM

Hun håber, at hun kan være med til at bringe noget af sin erfaring fra tidligere arbejdspladser i spil og eventuelt komme med nye idéer til at organisere noget af arbejdet i LM. Og så ser hun frem til at møde flere af de ansatte og menige LM'ere – ikke mindst til landsmødet i bededagsferien i 2020, hvor mange hundrede mennesker samles fra hele landet i Ringkøbing-Skjern Kulturcenter.

"Jeg glæder mig rigtig meget til at møde og få sat ansigt på mange af dem, jeg indtil nu kun har skrevet eller ringet sammen med, og på den måde få en større og bredere forståelse af LM som organisation," siger hun.

tilfælde har den direkte kontakt med missionærerne. De har ugentlige samtaler med dem og kender dem godt. Det er en stor hjælp i det daglige arbejde."

En kristen arbejdsplads er en styrke

Hun er også glad for det arbejdsmiljø og samarbejde, hun har med de andre kolleger i LM's resurseteam, hvor hun føler sig taget rigtig godt imod.

"Det har været meget nemt at falde ind i det kollegiale fællesskab på sekretariatet, og det betyder meget, at det er en kristen arbejdsplads. Der er en tryk omgangstone, og det er en kæmpe styrke – selv om det også samtidig har været lidt overvældende," siger Marianne Daugaard, der bor med

sin familie i Snekkersten i Nordsjælland og kommer i LM i Helsingør.

En af de store tidsrøvere er implementeringen af EU's persondataforordning (GDPR), som fylder en del i arbejdet. Her får den nye HR-medarbejder god sparring fra LM's tidligere HR-medarbejder og teamkoordinator, Pauline Stokholm, som har stået for at

LM støtter ansættelse af ph.d.-studerende på DBI

Efter studiet skal LS-medlem René Sølvsten Nissen være adjunkt i missionsteologi

Medlem af LM's Landsstyrelse René Sølvsten Nissen begynder den 1. oktober 2019 på en ph.d. i missionssteologi.

Det er netop blevet besluttet på et fælles møde mellem LM og Dansk Bibel-Institut (DBI), at LM og DBI i fællesskab vil deles om udgifterne til ph.d.-ansættelsen.

René Sølvsten Nissen forventer at afslutte sin ph.d. i

løbet af 2022, hvorefter han skal ansættes som adjunkt i missionsteologi på DBI. Dermed kommer han til at afløse missionslærer Kristian Mogensen, der til den tid forventer at gå på pension.

René Sølvsten Nissen er uddannet cand.theol. og har derudover en master i Afrikastudier.

Styrke relation til DBI

Sammen med sin hustru

Louise og parrets tre børn var han udsendt af LM som missionær i Tanzania fra 2008-2014. Han skal i sin ph.d. undersøge den karismatiske udvikling af den østafrikanske vækkelse i Tanzania og dets relation til karismatisk kristendom i Østafrika.

"Det er med til at styrke LM's relation til DBI, at vi nu kan være fælles om ansættelsen af René," siger

generalsekretær i Luthersk Mission Søren Skovgaard Sørensen.

"Vi har jo i forvejen støttet ansættelsen af Kristian Mogensen i hans gerning som missionslærer, men det er nyt, at vi nu også er med til at betale en ph.d.-uddannelse i mission."

LM og DBI vil sammen lave en særindsamling for at få økonomien til at hænge sammen.

kbr

FOTO: DBI

TEMA | SOCIAL KONTROL

CARSTEN HJORTH PEDERSEN ►► Vores stærke bevidsthed om at holde fast ved Bibelens lære kan føre til, at vi gør tingene lidt for sort-hvide og mangler nuancer på tingene

Negativ social kontrol findes også i kristne miljøer

Fremtidens udfordring bliver at turde påvirke børn og unge med bibelsk tro og etik, mener KPI-leder

AF BIRGER REUSS SCHMIDT

Begrebet "negativ social kontrol" handler om, at forældre eller andre voksne forsøger at adfærdsregulere børn og unge med restriktioner, tvang, sanktioner og andre handlinger, der ikke respekterer det som et individ med selvstændige rettigheder. Og det findes også i kristne kredse.

Det siger Carsten Hjorth Pedersen, der er daglig leder af Kristent Pædagogisk Institut.

Han har gennem en år-række beskæftiget sig med problemstillingen og også talt med mange, der har været udsat for negativ social kontrol.

"I mine samtaler med mennesker, som har oplevet negativ social kontrol, har jeg mærket, hvor dybt det berørte dem," siger han.

Ikke plads til at stille spørgsmål
Kristne forældre har naturligvis et ønske om at opdrage deres børn. Og det skal de gøre med frimodighed. "Positiv social kontrol" er jo i virkeligheden bare et andet udtryk for fællesskab, mener Carsten Hjorth Pedersen. Men hvornår er det så lige, at den sunde påvirkning går over stregen og bliver til negativ social kontrol?

Det er der ikke noget helt entydigt svar på, men KPI-lederen mener dog, at den negative sociale kontrol har nogle kendetegn, som man

FOTO: FREEPIK

"Vi skal gøre os den ulejlighed at finde mennesket bagved de holdninger, som vi ikke kan forstå eller er helt uenige i. Vi skal være parate til at bruge mange timer på at lytte, inden vi siger, hvad vi selv mener," siger Carsten Hjorth Pedersen.

skal være opmærksom på. "Et af dem er en overdreven isolation. Det er usundt, når børn ikke må lege med andre på vejen og heller ikke får lov at gå til fodbold, så man tilbringer al sin tid i kristne miljøer."

"En anden ting, som jeg ofte hører, er, at der er en facitliste på alting. Der er ikke plads til spørgsmål og debat eller til, at man kan se forskelligt på tingene eller for den slags skyld give udtryk for tvivl," siger han.

Klaustrofobi frem for frihed
Kombinationen af isolation

og facitlisterne fører ofte til tabuisering. De vanskelige spørgsmål bliver hverken stillet eller besvaret.

"Det handler for eksempel om homoseksuelle i de kristne miljøer, som ikke har kunnet nævne deres følelser for nogen, fordi ingen i miljøet kunne håndtere det."

Mange børn og unge, der har følt sig klemte i de kristne miljøer, taler også om en overdreven kontrolkultur. Hvis man kom til at udtrykke sig lidt forkert i forhold til standarden, følte man sig forkert.

Det er et gennemgående træk hos mange af de personer, som Carsten Hjorth Pedersen har talt med, at de har oplevet at blive mødt med de rigtige meninger og ikke set som de personer, de var. De har følt, at de voksne manglede empati. At de er blevet mødt af magt i stedet for omsorg.

"Det kristne blev stoppet ned i halsen på os! De voksne formidlede holdninger, men evnede ikke at være vidner om troen. Det blev ikke en personlig tro, og derfor fik jeg klaustrofobi. Evangeliet blev kaldt et frihedsbudskab, men jeg

oplevede det som enormt ufrit og omklamrende," har KPI-lederen for eksempel hørt nogle sige.

Skyldes ikke ond vilje

For Carsten Hjorth Pedersen er det vigtigt at slå fast, at det ikke er ond vilje hos forældre, lærere eller ungdomsledere, der fører til negativ social kontrol.

"Jeg tror mere, det skyldes en manglende evne til at håndtere børnenes tvivl og til at skelne mellem Guds ord og menneskelige traditioner. For nogle har det også handlet om, at de ikke har haft et sprog til at tale om for eksempel seksuelle forhold," mener han.

"Vores stærke bevidsthed om at holde fast ved Bibelens lære kan føre til, at vi gør tingene lidt for sort-hvide og mangler nuancer på tingene."

Se det enkelte menneske
Men hvordan undgår man så at påvirke med negativ social kontrol?

"Det allervigtigste er at kunne lytte til det enkelte menneske. Vi skal gøre os

Ti gode råd

Carsten Hjorth Pedersen har ti konkrete råd til at undgå negativ social kontrol, og til at fremme modsætningen, nemlig den aktive omsorg for barnet:

Hvordan undgå negativ social kontrol?

- Undgå ensidig beskyttelsesstrategi. Brug især udrustningsstrategi.
- Undgå at isolere børnene fra det omgivende – sekulære, pluralistiske – samfund.
- Tal ikke usandt om virkeligheden uden for det kristne fællesskab – eller om virkeligheden i det kristne fællesskab.
- Gør dig aldrig til herre over barnets samvittighed ved at kræve, at det skal føle, tænke og ville noget bestemt!
- Slip barnet fri efterhånden som det modnes. Du skal turde løbe risici.

Hvordan fremme den aktive omsorg for barnet?

- Påvirk barnet med dine værdier – men gør det med respekt!
- Bryd de tabuer, som skal brydes.
- Stil rimelige krav til børnene.
- Øv dig i empati og modenhed.
- Vær bevidst om, at du kan tage fejl.

den ulejlighed at finde mennesket bagved de holdninger, som vi ikke kan forstå eller er helt uenige i. Vi skal være parate til at bruge mange timer på at lytte, inden vi siger, hvad vi selv mener," siger Carsten Hjorth Pedersen.

"Når vi for eksempel siger nej til homoseksuel praksis, må vi også forstå, hvor svært det er for de mennesker at leve på den måde, og hvilken høj pris nogle af dem må betale."

"Man føler sig skamfuld, når man er anderledes og tænker anderledes end andre. Man oplever sig mindreværdig, omklamret og indesluttet i et åndeligt rum. Ikke at det bliver sagt, men sådan føler mange."

"Derfor er den åndelige frihedsdimension meget vigtig. Hvis ikke der er frihed til at sige fra, opstår klaustrofobien. Som forældre og kristne ledere må vi gerne – og vi skal gøre det – appellere og påvirke stærkt. Men det skal følges af en frihed til at sige nej."

Sandheden tro i kærlighed
Carsten Hjorth Pedersen

lægger stor vægt på, at man ikke bliver så bange for at øve negativ social kontrol, at man ikke tør påvirke.

"Vi kan ikke gå på akkord med Bibelens etik eller fortie, hvad der ligger som en elefant i rummet. Men en fast etik skal følges af en kærlig indstilling. Vi skal, som Paulus siger det, være sandheden tro i kærlighed."

KPI-lederen, der er aktuell med bogen *Påvirk med respekt*, tror, at negativ social kontrol ikke bliver det store problem i fremtidens kristne miljøer. Her bliver udfordringen derimod at turde påvirke med respekt og frimodighed.

"Jeg er ret sikker på, at fristelsen i fremtiden bliver at tie om vores holdninger til etiske og teologiske synspunkter som for eksempel frelse og fortabelse, seksualitet og abort."

"Men det er så vigtigt, at vi vover at stå fast på disse holdninger og konfrontere på den gode måde, selv om det bliver svært og omkostningsfuldt. Vi voksne skal turde stå for noget. Men vi skal gøre det på en måde, så børnene og de unge mærker, at vi elsker dem."

Tvang til tro er dåres tale

"Det er vigtigt, at religiøse minoritetsmiljøer (som for eksempel Luthersk Mission) opmuntrer børn og unge til selvstændig tænkning og ærlighed. Det skal være legitimt at lufte tvivl om alt det, der har med troen at gøre. Hvis der opstår uærlige miljøer, hvor man ikke kan sige, hvad man tænker og mener, kvæler vi åndsfriheden i hjem, skole og menighed. Og vi forhindrer troens og overbevisningens vækst. For tvang til tro er dåres tale."

Fra Carsten Hjorth Pedersens bog: *Påvirk med respekt* (LogosMedia 2019).

TEMA

AMALIE BACH DYBDAL ►► Jeg tror, der bliver nødt til at være rammer for adfærd, hvis vi skal have det godt i en gruppe. Vi har behov for koder og kultur

Jeg er ikke blevet indoktrineret

Mine forældre videregav deres værdier om det gode liv. Det er sund opdragelse

AF KAJA LAUTERBACH

Ordet indoktrinering får alarmklokkerne til at ringe hos de fleste mennesker, og de kommer til at tænke på noget etisk uforsvarligt. Noget, der er grænseoverskridende, og som sker mod forsvarsløse børn.

Sådan definerer Amalie Bach Dybdal fra Aarhus ordet, og fortæller om det chok, et svar fra en af hendes studiekammerater efterlod hende med.

"En dag spurgte jeg en af mine medstuderende: 'Tror du, jeg er blevet indoktrineret?' Og da svaret efter lidt betænkningstid var et 'ja', blev jeg både lidt chokeret og mest af al forvirret," siger hun.

"Jeg anede ikke, hvad jeg skulle sige og vendte derfor min opmærksomhed mod undervisningen. Men det klare ja blev ved med at runge i mit hoved i mange dage efterfølgende."

Fået lov til at stille spørgsmål
Hun har nemlig meget svært ved at se, at hun skulle være blevet indoktrineret.

"Mine forældre har godt

27-årige Amalie Bach Dybdal studerer medicin i Aarhus, hvor hun bor med sin mand, Lasse. Det unge par kommer i LMU Signal. Interviewet bygger dels på samtaler med hende og dels på et indlæg, hun har på religion.dk.

nok videregivet deres ide om det gode liv, men de har samtidig opfordret til intellektuel bearbejdning fra min side. Altså til at tænke selv og forholde mig til tingene," siger hun.

"De har med andre ord opdraget mig."

Hun erkender imidlertid, at det nok ikke er muligt at give et entydigt svar på spørgsmålet om, hvor græn-

sen går mellem opdragelse og social kontrol.

"Men jeg tror, at en rettesnor kan være, at der er plads til at stille spørgsmål og være kritisk, og jeg har været meget velsignet med, at det har der altid været i mit hjem," siger hun.

"Jeg har fået lov til at være på vej. Jeg har fået lov til at være frustreret og uenig med mine forældre og mine

kristne venner, uden at det gjorde deres kærlighed til mig mindre."

Nogle af de spørgsmål, hun har stillet, har været om Guds eksistens, Bibelens troværdighed, ondskabens tilstedeværelse og opstandelsen fra de døde.

Kontrol i alle sociale sammenhænge
Nogle mener, at den sociale

kontrol skulle være mere udtalt i kristne familier end andre steder. Det er ikke noget, Amalie kan genkende. Hun mener tværtimod, at der er en form for social kontrol i enhver familie – ja, faktisk i enhver sammenhæng, hvor en gruppe mennesker er sammen.

"Jeg tror, der bliver nødt til at være rammer for adfærd, hvis vi skal have det godt i

en gruppe. Vi har behov for koder og kultur," siger hun.

"Problemerne opstår, når den sociale kontrol bliver negativ. Når man ikke må stille spørgsmål, være kritisk, være sig selv. Når der er nogle ting, man ikke taler om. Og når svarene begrænser sig til: 'Fordi det gør vi jo bare'."

Social kontrol og rummelighed
Et kirkefællesskab er en gruppe mennesker, der er sammen, og derfor er der også social kontrol, understreger Amalie.

"Desværre er der nogle, der oplever negativ social kontrol og vælger at forlade kirken. Dem tror jeg, vi kan og skal lære meget af. Hvad var det, som gjorde, at de ikke syntes, at de kunne være sig selv i kirken?"

Hun understreger, at det ikke er en let balancegang. Der skal være plads i kirken til alle mennesker, præcis som de er, men samtidig er kirkens rum ikke værdifrit.

"I min kirke bliver der holdt fast på, at der er en sandhed. At Bibelen er Guds ord, og at vi ved at leve efter det faktisk lever, som vi er skabt til," siger hun.

FOTO: LASSE BACH DYBDAL

Ingen har besluttet for os, at vi skal være kristne

AF ROLF W. JØRGENSEN

Tro & Mission har spurgt tre elever på Sædding Efterskole, som alle er vokset op i en kristen familie, om, de har følt, at de er blevet kontrolleret på en negativ måde.

"Jeg har ikke tænkt over det i min opvækst, hvor hele min omgangskreds i skole, klubber og kirke har været kristne, men i forbindelse med mit ophold på efterskolen har jeg selv taget stilling til noget af det, jeg har fået ind i hjernen, siden jeg var lille," siger Katrine Dysager, der kommer fra Skjern.

Jakob Sonne fra Viborg supplerer:

"Jeg er egentlig glad for at være vokset op i en kristen

Clara, Katrine og Jakob har været elever på Sædding Efterskole et år. Her har de lært om at leve som kristne.

familie, fordi jeg på den måde har fået mulighed for at få et grundigt kendskab til kristentro og -liv. Men det har ikke været besluttet for mig, at jeg skulle være kristen."

På efterskolen har de fået undervisning i, hvordan man kan leve et kristent liv uden for "den kristne boble".

"Det har hjulpet meget at få nogle input til, hvordan vi

kan forholde os til forskellige ting ude i den virkelige verden. For mig har det været godt at skulle tænke over, hvad der er rigtigt, og hvad man skal mene om forskellige ting," forklarer Clara

Esken fra Nyker på Bornholm, og Katrine tilføjer:

"Vi har lært noget om at håndtere forskellige situationer, og det har været okay, selvom der nok har været noget, hvor vi har tænkt, at

der måske også kan være andre måder at gøre det på."

De tre er enige om, at den påvirkning, de har fået, kommer til at betyde noget på langt sigt.

"Jeg tror, man bliver mere

sikker, når man har skullet tage stilling, for eksempel i uvante situationer, og så har jeg jo også et netværk, jeg kan spørge om råd," siger Clara.

"Det kan selvfølgelig irritere, hvis det virker begrænsende, hvad ens forældre siger, men inderst inde ved man jo godt, at det er bedst for én selv."

Katrine indskyder:

"Det er rart at have noget at støtte sig op ad, når man vil leve en kristen livsstil og vise andre, at vi har noget, de kan bruge."

"Men det kan jo også sagtens være, at hvis jeg var vokset op på en anden måde, ville jeg gøre noget andet, end det, jeg har valgt," siger Jakob.

PRIVATFOTO

OLE ANDERSEN ►► Er vores kristne menighedsforsamlinger i dag med til at fremme en bibelbølge, sådan som de jødiske synagoger var det dengang?

På Jesu tid var synagogen grobund for bibelglæde

Bibelbrug og bibelglæde for 2.000 år siden er et forbillede for menigheder i dag

AF OLE ANDERSEN
GENERALSEKRETÆR I ORDET OG ISRAEL
OLEANDERSEN@ORDET OG ISRAEL.DK

Hvor mange kristne i dag ved, hvem "Zakarias, som blev dræbt i templet," er? Jesus henviser til ham i en af sine taler. Det sker nærmest i forbifarten, og det ser ud til, at Jesus forudsætter, at alle tilhørerne uden videre kender denne Zakarias fra Anden Krønikebog.

Jesu omtale af Zakarias er bare ét af hundredvis af eksempler i Det Nye Testamente på et enormt kendskab til Bibelen blandt jøder på Jesu tid.

For to tusind år siden skyllede en bibelbølge ind over Israel. Mange almindelige jøder kendte og brugte Det Gamle Testamente. Deres bønner, sang og tale var gennemsyret af ord og udtryk fra GT. En højtstående etiopisk hofmand er ude at køre i sin vogn – og hvad laver han imens? Læser i en bogrulle med Esajas' Bog. Jøderne i byen Beræa i det nordlige Grækenland holdt daglige bibelstudier.

Jesus selv brugte Bibelen livet igennem. Både i sit personlige liv og i offentligheden. Når han blev fristet af Satan. Midt i de forfærdelige smerter på korset lige før han udåndede. Når han underviste disciplene. I debatter med farisæerne. Når han besvarede folks spørgsmål. Når han revsede de vantrø

Synagogen i Gamla på Golan er fra Jesu tid. Den er en af de otte eller ni synagoger fra før år 70 e.Kr., der er fundet rester af.

eller underviste folkeskolerne. Apostlene gjorde ikke op med bibelbølgen. Tværtimod, de fortsatte den ihærdigt og opfordrede de nye kristne menigheder til at prioritere bibelbruken højt. Hvorfor slog Bibelen så stærkt igennem i det jødiske folk på Jesu tid? En bestemt institution spillede en afgørende rolle i bibelvækkelsen: synagogen.

Fandtes overalt, hvor der var jøder
Den 3. december år 55 e.Kr. tog jøderne i byen Berenike i Nordafrika en beslutning, der efterfølgende blev hugget ind i en sten: "Det er blevet besluttet af jødernes synagoge (det vil sige forsamlingen) i Berenike, at de, der donerer til reparation af synagogen (det vil sige bygningen), skal indskrives på en marmorsten."

Denne næsten to tusind år gamle indskrift er vigtig, fordi den viser, at ordet synagoge kan betegne to ting: forsamlingen og bygningen.

På Jesu tid fandtes der synagoger overalt, hvor der var jøder. Talrige litterære kilder viser, at der var synagoger overalt i Israel inklusive Je-

rusalem og mange steder i de lande, jøderne senere blev spredt til.

I Israel er der fundet ruiner af otte eller ni af de mange synagoger fra perioden før år 70 e.Kr.

En typisk synagoge på Jesu tid havde en central hal, der var adskilt fra to sideskibe med søjler. Langs ydervæggene var der trindbænke, hvor man kunne sidde med ansigtet vendt mod centrum af hallen. Gulvet kunne være udsmykket med mosaikker. Ofte lå der et rituelt bad nær indgangen.

Bibellæsning – den vigtigste funktion
Synagogen var på rigtig mange måder centrum for livet i et jødisk samfund eller en landsby i Israel på Jesu tid. Synagogens rolle var både samfundsmæssig og religiøs (se tekstboks).

Religiøst set var en af synagogens allervigtigste funktioner oplæsningen af Det Gamle Testamente.

I en indskrift fra en synagoge i Jerusalem på Jesu tid hedder det: "Theódotos byggede synagogen til oplæsning af toraen ..."

Historiekrivneren Josefus, der levede lige efter Jesus, fortæller, at Moses "befalede at høre toraen oplæst ikke en enkelt gang eller to eller flere gange, men hver uge at indstille alt andet ar-

bejde og samles for at høre toraen og lære den at kende ud og ind."

Jakob, der ledte menigheden i Jerusalem, siger: "Moses har fra gammel tid sine forkyndere i alle byer og læses op i synagogerne hver eneste sabbat" (ApG 15,21).

Mange af kilderne viser, at oplæsningen af Det Gamle Testamente blev fulgt af undervisning. Jesus prædikede efter oplæsningen af Esajas i synagogen i Nazaret (Luk 4,16-21), og Paulus underviste efter oplæsningen i synagogen i Antiokia (ApG 13,14-47).

Mange jøder kom i synagogerne hver sabbat og undertiden også på andre ugedage. Her hørte de Bibelen oplæst og forklaret. Det er den vigtigste forklaring på, at så mange jøder havde så stort et kendskab til Det Gamle Testamente.

På Jesu tid havde det jødiske folk to centrale samlingssteder: templet i Jerusalem og synagogerne i alle byer og landsbyer. Det var her, jødedommen og jødisk liv udfoldede sig.

Derfor er det også netop de to steder, Jesus fremhæver, når han højtideligt erklærer, at han åbent har proklameret sit budskab til det jødiske folk: "Jeg har talt til verden i fuld offentlighed; jeg har altid undervist i synagoger og på tempelplad-

sen, hvor alle jøderne kommer sammen" (Joh 18,20).

Synagogens betydning for jødisk liv
På Jesu tid var synagogens betydning for udfoldelse af jødisk liv enorm. Efter tempellets ødelæggelse i år 70 e.Kr. blev synagogens betydning endnu større. Synagogen har en stor del af æren for, at det jødiske folk overlevede og blev bevaret gennem 2.000 års udlændighed frem til vores tid.

Men også for udbredelsen af evangeliet om Jesus som Messias fik synagogen enorm betydning. Gennem

synagogerne var kendskabet til Det Gamle Testamente blevet spredt ud over Romerriget – især til jøder, men også til relativt mange ikke-jøder.

Derfor blev de lokale synagoger det vigtigste udgangspunkt, når Paulus bragte budskabet om Messias til en ny by. Kendskabet til Det Gamle Testamente blev det anknytningspunkt, der satte hjerterne i brand, når Paulus forkyndte evangeliet om Jesus.

Synagogens spørgsmål til os i dag
For 2.000 år siden var de jødiske synagoger en afgørende årsag til den bibelbølge, der gik over store dele af det jødiske folk. I Det Nye Testamente bruger Jakob ordet "synagoge" om forsamlingsstedet for den kristne eller jødekristne menighed, han skriver til (Jak 2,2 – dansk oversættelse "forsamling", men på græsk er brugt ordet synagoge).

Det udfordrer os med et meget vigtigt spørgsmål: Er vores kristne menighedsforsamlinger i dag med til at fremme en bibelbølge, sådan som de jødiske synagoger var det dengang? Er vores "synagoger" præget af bibelbrug og bibelglæde? Eller: Hvad kan vi gøre, for at vores lokale forsamlinger i (endnu) højere grad bliver det?

Synagogens funktioner

De historiske kilder viser, at synagoger kunne have mange forskellige funktioner. Ikke alle synagoger havde alle funktioner.

- Samfundsmæssige funktioner**
- Samlingssted for lokalsamfundet
 - Herberg for tilreisende jøder
 - Skole
 - "Bank" (ved indsamling af tempelskat og ved godtgørelse)
 - Samlingssted for domstol
 - Hædersindskrifter
- Religiøse funktioner**
- Gudstjenestested
 - Oplæsning af Bibelen
 - Bibelstudium og -undervisning
 - Religiøse bade
 - Bøn

I fire kronikker i 2019 skriver ph.d. Morten Hørning og generalsekretær i Ordet og Israel Ole Andersen om fire emner, der fylder i evangelierne, ud fra et undervisningsforløb, de sammen havde på Menighedsfakultetet i efteråret 2018.

Man kan læse mere om NT's baggrund i tidsskriftet TEL (udgivet af Selskab for Bibelsk Arkæologi) og Magasinet Ordet og Israel

KIRKE ►

HANS JØRGEN HANSEN ►► Hvis vi som kristne friskoler har en holdning til hele kønsproblematikken, er vi nødt til at formulere den og stå ved den

Kristne friskoler føler sig mistænkeliggjort

I undervisningsministeriets tilsyn med seksualundervisning er kristne skoler stærkt overrepræsenteret. De frygter tab af frihed

AF BIRGER REUSS SCHMIDT

Undervisningsministeriet er i øjeblikket i gang med et såkaldt tematisk tilsyn af ni danske friskolers seksualundervisning. Hele fire af dem er kristne friskoler, og af dem er de tre tilsluttet Foreningen af Kristne Friskoler (FKF).

Det vækker undren, at en tredjedel af de skoler, der altså er udtaget til tilsynet, er medlem af FKF. Af alle landets 550 skoler er nemlig kun 34 skoler tilsluttet FKF. Det svarer til seks procent.

Det er første gang, ministeriet har iværksat et sådant tilsyn med undervisningen i seksualundervisning, og det er *Kristeligt Dagblad*, der bringer historien efter at have søgt aktindsigt i ministeriet.

Man er gået efter de kristne skoler
Hans Jørgen Hansen, der er sekretariatsleder i FKF, hører til dem, der undrer sig.

"Det virker, som om man er gået efter de kristne friskoler, fordi de har et andet syn end ikke-religiøse friskoler på seksual- og kønsspørgsmålet," siger han til avisen.

Hans Ulrik Munk er skoleleder på Peterskolen i Rønne, som er en af de tre FKF-skoler, der er udtaget til tilsynet. Han føler sig mistænkeliggjort.

"Når sådan et tilsyn opstår, kan vi godt føle, at vi

De kristne friskoler – her Markusskolen i Esbjerg – frygter, at de mister noget af deres frihed.

bliver presset på netop vores frihed. Vores forældre ønsker, at deres børn skal gå på den type skole, som vores lige præcis er. Og når forældrene har det ansvar, er det så rimeligt, at det er andre fronter, der presser på, og at vores type skoler nu også skal rette ind på det sted?" spørger han.

Vi må stå ved vores holdninger
Det er Styrelsen for Undervisning og Kvalitet under Undervisningsministeriet, der står for tilsynet. Her siger man, at man ved udvælgelsen af skoler har haft en særlig interesse i de skoler, der har valgt at udarbejde egne undervisningsplaner eller supplerende planer til

ministeriets vejledende læseplaner.

Det bekræfter Hans Jørgen Hansens formodning om, at man især er gået efter FKF-skoler, fordi de ofte har et andet syn end ikke-religiøse friskoler på seksual- og kønsspørgsmål. Men den holdning mener han, at FKF-skolerne skal stå fast på.

"Hvis vi som kristne friskoler har en holdning til hele kønsproblematikken, er vi nødt til at formulere den og stå ved den. Vi har ifølge friskoleloven ret til at have vores egne læseplaner. Nogle vil sige, at køn er en konstruktion og noget, du selv vælger, men vi vil holde os til den klassiske holdning, at vi er født som mænd

og kvinder," siger han til *Kristeligt Dagblad*.

Frygter, at de vil miste friheden
Selv om friskolerne har vide ramme til at tilrettelægge deres seksualundervisning, er Hans Jørgen Hansen bange for, at Undervisningsministeriet "har bundet sig meget op på foreningen Sex og Samfunds opfattelse af tingene."

"En sådan ensretning er vi selvfølgelig nervøse for. Vi frygter, at vi simpelthen mister noget af den frihed, som vi hidtil har haft til at formulere os på en anden måde."

Ud over Peterskolen i Rønne er FKF-skolerne Videbæk Kristne Friskole og Gideonsskolen i Vallensbæk udtaget til tilsyn.

Professor i kirke- og missionshistorie på DBI

Finn Aasebø Rønne har kvalificeret sig til en slutstilling som professor inden for sit fag: kirke- og missionshistorie, som han underviser i på Dansk Bibel-Institut (DBI) og Fjellhaug International University College (FIUC-DK).

Et internationalt tremandsudvalg af fagteologer har gennemlæst og vurderet Finns faglige produktion og er kommet med en entydig positiv vurdering.

Finns forskningsarbejde falder i to kategorier – dels etiopisk kirke- og missionshistorie og dels nordisk vækelseshistorie.

Dermed har DBI og FIUC-DK tre professorer. De øvrige to er Nicolai Winther-Nielsen og Jens Bruun Kofoed.

kl

Felix Rejser sender 30 busser til sydtysk passionsspil

"Vi ønsker ikke bare at bringe noget gammelt og mindeværdigt videre. Vi ønsker at tale beretningerne fra både Det gamle og Det nye Testamente ind i tiden til mennesker i dag."

Sådan siger beboerne i den sydtyske by Oberammergau om de passionsspil, som beboerne i byen opfører cirka hvert tiende år. Omkring halvdelen af byens godt 5.000 indbyggere er involveret enten på eller bag scenen.

Det hele begyndte i 1633, hvor byen blev ramt af pest. Byens ledende mænd aflagde et løfte til Gud om, at de jævnlige indtil Jesu genkomst ville opføre et passionsspil til minde om Jesu Kristi lidelse og død, hvis de blev befriet fra pesten. Det fortælles, at der fra dette øjeblik ikke var flere i byen, der døde af pesten.

I 2020 opføres passionsspillene for 42. gang, og Felix Rejser arrangerer 30 grupperejser derned.

kl

Andagtsbog af Hans Erik Nissen oversat til farsi

Dansk Balkan Mission har nu afsluttet oversættelsen til farsi af andagtsbogen *Et er nødvendigt*, skrevet af afdøde LMH-forstander Hans Erik Nissen.

Bogen er udgivet i samarbejde med Lutheran Heritage Foundation, USA og distribueres i samarbejde med den lutherske frikirke, SELK, i Tyskland med udgangspunkt i missionscenteret "Die Brücke" i Leipzig.

Oversættelsen har taget over tre år. Det skyldes dels, at farsi er et vanskeligt sprog, hvor en del bibelske udtryk kun findes i kristne sammenhænge, og dels at der har været udfordringer undervejs med sygdom og flytning af oversættere.

Bogen trykkes og betales gennem indsamlede gaver til projektet. Den kan bestilles gratis til uddeling på balkanmission.dk – modtager betaler kun porto.

kl

Dårlig økonomi lukker Bethesdas Boghandel i København

Siden 1882 har Indre Mission (IM) solgt bøger fra Bethesdas Boghandel på Israels Plads i det centrale København. Men nu har dårlig økonomi tvunget organisationen til at lukke den kristne boghandel ned.

Omsætningen i butikken har været faldende i flere år, og IM's hovedbestyrelse

har besluttet at lukke ned for både den fysiske butik og den tilhørende webshop. Indtil videre sender webshoppen den besøgende videre til Indre Missions forlag på Lohse.dk.

"Lukningen af Bethesdas Boghandel vil frigøre nogle ressourcer og lokaler, som hovedbestyrelsen til gen-

gæld ønsker at sætte i spil for nye muligheder for mission i hovedstaden," fortæller IM's kommunikationschef Asbjørn Asmussen.

Lukningen har ført til, at Forlagsgruppen Lohses webbutik, lohse.dk, overtager en del af varesortimentet i den lukkede boghandel.

"Vi vil ikke forhandle alle

de forskellige produkter, som Bethesdas Boghandel havde, men vi vil forhandle de bøger, som har været mest efterspurgt. Det gælder for eksempel salmebøger, bibler, børnebibler og konfirmandmateriale," oplyser Holger Skovenborg, der er forlagschef i Lohsegruppen.

kl

VIL DU HJÆLPE KRISTNE I NORDTANZANIA?

Den Lutherske Kirke i Mara stift har sin egen ledelse, men ressourcerne er begrænsede, og der er mangel på præster og uddannede evangelister.

Luthersk Mission vil gerne sende en missionær, som kan støtte op om kirkens arbejde.

Dine opgaver kan være evangelisation, undervisning, støtte til de små menigheder eller evt. diakonale opgaver.

Stillingen ønskes besat hurtigst muligt.

Læs mere på dml.dk/job/missionaer

Få mere at vide

Spørgsmål stiles til missionskonsulent Christian Lund Pedersen / clp@dml.dk.

Ikke så let at glemme

JØRGEN HEDAGER
NIELSEN

Muslimer møder Jesus

Fortællinger om
flugt og ny tro

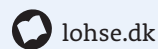
224 sider
199,95 kr.

Et par tusinde muslimer er de seneste år konverteret til kristendommen og er blevet døbt i Danmark. I denne bog får du ni stærke beretninger om deres flugt fra hjemlandet og om vejen fra islam til en kristen menighed i Danmark. Mellem de primære interviews med konvertitterne deler en række danskere med tilknytning til flygtninge og migrantarbejdet ud af deres oplevelser og erfaringer.

»En bog, der er let at læse, men ikke så let at glemme. Og ganske vægtig er den også. Og rystende, rørende, medrivende og inspirerende.«

Udfordringen

Lohse | LogosMedia | Credo | Fokal | Kolon | Refleks
Forlagsgruppen Lohse · 75 93 44 55 · info@lohse.dk

Jakobs
Blomster-
forum

Farverivej 8, Skjern
97 35 25 21
jakobsblomsterforum.dk

lm

Ring til LM's telefonandagt

74 52 66 44

Ny andagt hver dag

En guide til smågrupper

160 sider
99,95 kr.

FLERE FORFATTERE

Hverdag i evangeliets kraft

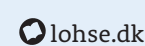
– En guide til smågrupper om at vokse i Kristus

Denne guide er en hjælp til smågrupper til at tage evangeliet om Jesus med ind i alle livets rum og afkroge. I det helt lille fællesskab på typisk tre personer bliver gruppen guidet gennem 16 samlinger, hvor deltagerne både dykker ned i evangeliet og afdækker de forhold, som hindrer evangeliets udfoldelse i deres liv.

»De fire evangeliespørgsmål har hjulpet os til at rette fokus mod Gud først og dernæst mod os selv.«

Tro & Mission

Lohse | LogosMedia | Credo | Fokal | Kolon | Refleks
Forlagsgruppen Lohse · 75 93 44 55 · info@lohse.dk

- LivogJob er STU uddannelse med bomulighed
- Praktisk og teoretisk undervisning med praktikker
- Kristent værdigrundlag og etik

- Tilgængelighed for alle

Marianne og Jørgen Sulkjær
forstanderpar

Tlf. 5444 1705 www.livogjob.dk

Heragården - et § 107 botilbud

- for unge med særlige behov.
- personlig udvikling og botræning
- 13 beboere mellem 18 og 35 år
- kom og bliv klar til at bo selv
- støtte til uddannelse / job på særlige vilkår
- socialt fællesskab

Tlf.: 96 27 31 00

Find os på www.heragaarden.dk

Vi arbejder ud fra de kristne livsværdier
med ligeværdighed og næstekærlighed

EVANGELISERING OG MENIGHEDSARBEJDE I PERU

LM søger en missionær til evangelisering, undervisning og menighedsarbejde i Peru. Formålet med arbejdet er at være med til at opbygge den lutherske kirke i Peru og støtte kirken i at nå længere ud med evangeliet.

Mulige opgaver:

- Nybrudsarbejde
- Menighedsudvikling
- Forkyndelse og bibelundervisning
- Diakonale projekter

Læs mere om jobbet på dml.dk/job/missionaer.
Eller kontakt missionskonsulent Christian Lund Pedersen på clp@dml.dk.

ARVEN ER DIN STAFET TIL LIVET

– gi' den videre

Luthersk Mission har forkyndt det kristne håb fra generation til generation. Hvis du giver en testamenterisk gave, er du med til at række dette håb videre til mennesker i Danmark og ude i verden. Vi giver gerne råd og hjælper med at oprette et testamente, hvori LM er betænkt. Vi kan også tilbyde gratis advokatbistand. Læs mere på WWW.DLM.DK/ARV eller kontakt os på tlf. 48207660, og hør hvordan.

Uforglemmelige oplevelser

Israel – enestående rundrejse	31.8. - 10.9.
Kirgistan og Kasakhstan	31.8. - 12.9.
Israel – Bibelen Live	8.9. - 16.9.
Tyrkiet – i Paulus' fodspor	14.9. - 23.9.
Israel – rundrejse med Samaria	15.9. - 24.9.
Armenien – verdens ældste kristne nation	16.9. - 24.9.
Libanon – Mellemøstens kristne	16.9. - 24.9.

Læs mere om rejserne på
felixrejser.dk eller
bestil katalog på 7592 2022

penta byg a/s
HOVED- OG TALENTERPRISER

pentabyg.dk

BØRGE HAAHR ANDERSEN ► Læs bogen, inden du skal snakke med naboen over hækken næste gang

En saglig bog med en fremragende formidling

BOGANMELDELSE
AF BØRGE HAAHR ANDERSEN
REKTOR PÅ DANSK
BIBEL-INSTITUT

Mikkel Vigilius:
Kampen om kønnet
Nyt Livs Forlag 2019

141 sider – 98,- kroner

Da Dansk Bibel-Institut i 2015 lod en lærer bruge tre måneders arbejdstid på at arbejde med den moderne kønsideologi, mødte vi megen undren fra vores bagland. Var det virkelig forsvarligt? Efter mange års debat om homoseksuelle ægteskaber, hvor vi havde tabt kampen om at få et ritual ind i folkekirken, var stemningen, at enten forlod man folkekirken, eller også forsøgte man at finde en fællesnævner i en læresplittet kirke på andre områder end ægteskabsetikken.

Det, som så sent som i 2015 var en eksotisk mindretalsholdning, er efter fire år levet mainstream i det danske samfund. Den kønsneutrale ideologi er blevet den politisk korrekte

holdning. Det påvirker den politiske verden, den kirkelige verden, den pædagogiske verden såvel som kristne menneskers samtaler med naboen over hækken.

Teolog og bibelskolelærer Mikkel Vigilius' bog *Kampen om kønnet* kommer derfor på et velvalgt tidspunkt.

Bogen er en lidt udvidet og revideret udgave af lederen fra Nyt Livs blad nummer 1/2018 og belyser den nye kønsideologi fra et bibelsk, biologisk og sjælesørgerisk perspektiv. De afsnit i bogen, der redegør for medicinske, humanbiologiske og psykologiske forhold, er gennemset af en professor i medicin og en overlæge i psykiatri.

Målet med bogen er at give hjælp til at glæde sig over og fastholde Bibelens lære om de to køn. Er det et etisk ideal at bryde med et menneskes biologiske køn, hvis man af forskellige grunde "føler", man tilhører et andet køn end det, biologien tyder på? Eller skal menneskets biologiske køn respekteres, sådan at man tilskynder børn og unge til at anerkende deres biologiske køn som et givet vilkår og ikke et personligt valg?

For ganske få år siden var der selvklaare svar på disse spørgsmål. Det er der ikke længere i dag.

Efter min mening er Mikkel Vigilius' lille bog noget af det bedste, der er blevet udgivet om emnet på dansk

og en opfølgning på det faglige arbejde, DBI begyndte i 2015. Det er en enkel, upolemisk, saglig og sjælesørgerisk fremragende formidling.

Læs den, inden du skal snakke med naboen over hækken næste gang.

LEDER ►

Vi skal påvirke med respekt

NEGATIV SOCIAL KONTROL er et begreb, som ofte kobles sammen med restriktioner, tvang og sanktioner, som vi hører om i for eksempel muslimske miljøer, Jehovas Vidner og Ruth Evsensens Faderhuset. Børns Vilkår udgav imidlertid for nylig en undersøgelse, som også inddrager bevægelser som Indre Mission og Luthersk Mission blandt dem, der udøver negativ social kontrol i deres miljøer. Det er vigtigt at slå fast, at fænomenet kan gradbøjes. Og at de eksempler, der blev nævnt i undersøgelsen, er langt fra de eksempler, der findes i radikale muslimske miljøer.

Men når det er sagt, er der al mulig grund til, at vi tager de personer alvorligt, som føler sig udsat for negativ social kontrol i vores miljøer.

CARSTEN HJORTH PEDERSEN, der er daglig leder af Kristent Pædagogisk Institut (KPI), kender problemstillingen fra både studier og samtaler med personer, som har følt sig udsat for negativ social kontrol i de kristne miljøer. Flere af dem fortæller, at de på grund af deres meninger eller adfærd, som ikke passede ind i fællesskabet, oplevede at blive mødt med "de rigtige meninger" og ikke blev set som de mennesker, de er. De blev mødt med magt i stedet for omsorg og oplevede, at de voksne manglede empati.

På side seks i dette nummer af avisen kan man læse et interview med Carsten Hjorth Pedersen og også hans ti gode råd til at undgå negativ social kontrol. Det vil være oplagt at tage disse ti punkter op på et bestyrelsesmøde i de lokale LM- og LMU-bestyrelser og på den måde udsætte sig selv for et serviceeftersyn på dette område.

Det er for let bare at melde hus forbi. Når mennesker står frem og oplever sig udsat for negativ social kontrol, må vi tage dem – og sagen – alvorligt.

MEN DET SKAL jo ikke få os til at stoppe med at udøve den gode og sunde påvirkning, som nødvendigvis må kendetegne kristne miljøer, der ønsker at have Bibelen som rettesnor for både troen og livet. Vi skal ikke gå på akkord med den bibelske etik, selv om der er nogle, som vil slå sig på det. Selv om det koster os noget at stå frem i den offentlige debat.

Vi skal – som KPI-lederen gør gældende – ikke tie med de bibelske holdninger. Meget tyder nemlig på, at det – i modsætning til tidligere tiders negativ sociale kontrol – bliver fremtidens udfordring.

Lad os stå fast på de bibelske holdninger og frimodigt påvirke. Gud er skaberen der, der kender os bedst, og den, der følger ham og hans ord, er på livets side.

Så lad os frimodigt påvirke, men lad os gøre det i frihed, respekt og kærlighed.

Birger Reuss Schmidt
ansv. redaktør

BOGOMTALER ►

Leif Andersen:
Når Gud er tavs
Lohse 2019

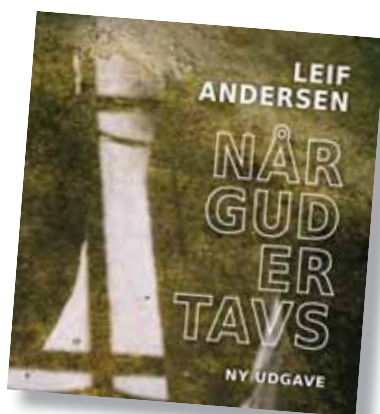
48 sider – 49,95 kroner

Hvorfor tier Gud, når vi råber? Eller når vi hvisker? Eller græder?

Både i sit eget liv og i arbejdet som teolog har Leif Andersen måttet vende tilbage til det spørgsmål igen og igen. For han vil ikke opgive forsøget på at genfinde visheden om Guds kærlighed, selv når Gud er tavs.

I denne bog giver den erfarne teolog og sjælesørger trøst og omsorg både på et personligt og tankemæssigt plan.

Bogens indhold er tidligere udgivet i *Hvad i alverden er meningen*, 2011 og *Når Gud er tavs*, 2014. Udgaven fra 2014 med samme titel havde blandt andet et fagteologisk efterskrift, som ikke er med i denne udgave.

KLIP ►

Syv refleksioner før sommerferien

AF KRISTOFFER H. ENEVOLDSEN
BLOGPOST PÅ TILLIV.DK

Sommerferien er snart over os. Eksamenene er overstået, eller virksomheden holder måske ferielukket. Skole- og studiebøger pakkes væk. Badetøjet findes frem.

Nogle har to uger – andre har to en halv måneds ferie. Stort set alle har i det mindste lidt.

Op til en længere ferie er det oplagt og sundt for kristne at stoppe og og tænke lidt over følgende:

- Hvordan bevarer jeg mine gode og sunde rutiner med Guds ord og bønner

igennem ferien?

- Hvilke(n) opbyggelig bog skal jeg læse?
- Har jeg tid og mulighed for at deltage på en kristen lejr eller bibelcamping?
- Hvordan afsætter jeg tid til bøn og refleksion omkring min tjeneste?
- Er der nogle åndelige spørgsmål/emner, jeg skal have talt med andre om?
- Hvem skal jeg vidne for her i sommer?
- Og så til sidst: Hold nu lidt fri, og tag ferien som en gave fra Gud.

tro &
mission

inspiration | nærvær | holdning

LÆS PÅ DLM.DK ►

Lærer rejser til Mongoliet

Maiken Hadberg er nyuddanet lærer. Til august rejser hun til Khovd i Vestmongoliet i to år for at lave lilleskole for familien Olofsons tre børn.

dlm.dk/nyt

Afsked med Solgården

Kristian Andersen siger med udgangen af dette skoleår farvel til to årtier ved roret på Efterskolen Solgården i Tarm. Den 1. august begynder han som ny familiekonsulent i LM.

dlm.dk/nyt

Historisk dag i Peru

24/06/2019 | ROAR STEFFENSEN, PENDLERMISSIONÆR TIL PERU

Pinsedag var en stor dag for den lutherske kirke i Peru. Ved to forskellige fællesgudstjenester i henholdsvis Arequipa og Juliaca blev tre missionærer indviet og udsendt som de første udlands-missionærer i IEL-P's historie. De næste to år skal ægteparret Miguel og Nery García Abado fra Arequipa og Maribel Huancoco Quispe fra Juliaca arbejde med en luthersk menighed i Bogotá i Colombia. Siden begyndelsen af året har de tre ...

dlm.dk/blog

Tro & Mission, Industrivænget 40, 3400 Hillerød

LM
LUTHERSK MISSION

12 | 5. JULI 2019
ÅRGANG 119

tro & mission

inspiration | nærvær | holdning

►► Tro & Mission holder sommerferie. Det betyder, at der går seks uger, før bladet igen bliver leveret i abonnenternes postkasse. Næste nummer – nummer 13 – udkommer den 16. august

TEMA

Social kontrol;
Der findes et element af påvirkning i alle fællesskaber. Men hvornår udvikler det gode fællesskab sig til negativ social kontrol? Og findes det også i kristne miljøer?

.....
5-6 + leder side 11

FOTO: PEXELS

Anders Bækgaard laver tricks på cykel. For ham er Guds ære dog vigtigere, end at han selv vinder ære

.....4

Marianne Daugaard er ny HR-medarbejder i LM. Hun er blandt andet missionærenes praktiske hotline

.....5

Søren Eriksen har åbnet Café Inuit i Esbjerg. Her mødes grønlandere til spil, kaffe, sange, salmer og andagt

.....3